

Kandidaat Gouden Windeï 2023

Danio Romige Kwart Pistache (Danone)

Kritiek Foodwatch:

Als je het woordje 'smaak' op een verpakking ziet staan, laat dan je aroma-alarmplicht afgaan! 9 van de 10 keer dat het naamgevende ingrediënt dan niet vers of als extract in het product zit. Danio serveert ons met de relatief dure pistachenoten een klassiek lok-ingrediënt. Hier zit geen enkel grammetje pistache in...

Feiten en bronnen

- Wat Danone met deze Danio Romige Kwart Pistache doet, mag volgens de huidige wet- en regelgeving. Dit maakt dat het product wettelijk gezien niet misleidend is, maar gevoelsmatig zeker wel.
- Wanneer een fabrikant een aroma gebruikt voor het hoofdingrediënt, dan moet het volgens de NVWA aan het volgende voldoen wat betreft de voorwaarden voor het afbeelden van een ingrediënt:

“Hoofregel is dat als een etiket een afbeelding van een vrucht bevat, dan moet deze vrucht aanwezig zijn in het product. Een uitzondering is dat een afbeelding van een vrucht mag bij een aroma, als “smaak” of “aroma” duidelijk bij de afbeelding wordt vermeld én in de benaming.

Een yoghurt bevat (natuurlijk) aroma of natuurlijk aardbeienaroma en geen aardbei: afbeelding van aardbei mag onder de voorwaarde dat “smaak” of “aroma” duidelijk bij de afbeelding wordt vermeld én in de benaming.¹”

In de praktijk gebeurt vaak het omgekeerde. Men wordt door het woordje 'smaak' juist getriggerd dat het verse ingrediënt wordt gebruikt in het product. Iets dat naar pistache smaakt, zal hoogstwaarschijnlijk pistache als smaakmaker bevatten.

¹ <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/consument/eten-drinken-roken/etikettering/publicaties/aandachtspunten-eerlijke-informatie-op-etiket/aandachtspunten-eerlijke-informatie-op-etiket.pdf>

Ingrediënten:

Magere kwark (MELK) (41%), magere MELK, water, suiker, room (MELK), gemodificeerd zetmeel, MELK-eiwitten, verdikkingsmiddelen (pectinen, guarpitmeel), zuurteregelaars (melkzuur, natriumcitraten, calciumcitraten), natuurlijk aroma, aroma, geconcentreerd sap (spirulina, saffloer), MELK-fermenten, magere MELK-poeder.

Voedingswaarden per 100gram:

Energie:	424kJ/ 101kcal
Vet:	2,9 g
Verzadigd:	2,1 g
Koolhydraten:	13,1 g
waarvan suikers	12,4 g
Eiwitten	5,5 g
Zout	0,12 g

Verkoopprijs in winkel:

2,49 - 2,59€/450g

- Voor het plaatsen van afbeeldingen moeten fabrikanten volgens de NVA² hoofdzakelijk aan het volgende voldoen:

“Een afbeelding moet een realistisch beeld geven Een afbeelding op een etiket is een vorm van vrijwillige informatie. Het is belangrijk dat een afbeelding een realistisch beeld geeft van het levensmiddel.”

Dat Danio twee knoepers van pistachenoten voor op de verpakking zet, geeft volgens Foodwatch geen realistisch beeld, ook al wordt er door het plaatsen van het woordje ‘smaak’ voldaan aan de huidige regelgeving rondom het gebruik van aroma’s in relatie tot het afbeelden van vruchten. Consumenten verwachten bij het groots afbeelden van pistachenoten en het woord smaak op de voorzijde van de verpakking dat er daadwerkelijk pistache (vers of een extract) is gebruikt in het product. Extra opvallend is dat de meeste overige smaken van Danio wel de verse vrucht bevatten die in de naam voorkomt, zoals bij de varianten banaan, aardbei, kers.

- We hebben bij Danone/Danio navraag gedaan over de precieze samenstelling en herkomst van de aroma’s die zijn gebruikt in de Danio Romige Kwark Pistachesmaak. Vooral of er pistachenoten zijn gebruikt in het maken van de aroma’s. Op 11 september 2023 kregen we, na doorvragen, als laatste antwoord:

“De gevraagde informatie over de gebruikte aroma maakt deel uit van de vertrouwelijke informatie van het recept, daarom kunnen we deze informatie jammer genoeg niet met u delen. Wanneer we aroma toevoegen, is dat simpelweg om de smaak te geven waar u van houdt. Het is een pistache smaak, hier hebben we geen verdere details over.”

- Consumenten krijgen keer op keer de deksel op de neus, omdat onder meer bij klachten die worden behandeld bij de Reclame Code Commissie³ de commissie ervan uitgaat dat de gemiddelde consument de hele verpakking bestudeert voor iedere aankoopbeslissing en altijd de ingrediëntenlijst tot zich neemt. Wetenschappelijk onderzoek⁴ toont aan dat weloverwogen aankoopbeslissingen (dus geen toeval of willekeur) tijdens het boodschappen doen worden gemaakt in minder dan 1 seconde.

“Proefpersonen konden in slechts 313 ms bovengemiddelde beslissingen nemen en kozen in meer dan 70% van de proeven hun favoriete voedingsmiddel met een gemiddelde snelheid van 404 ms.” (vertaling Foodwatch)

---

² <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/consument/eten-drinken-roken/etikettering/publicaties/aandachtspunten-eerlijke-informatie-op-etiket/aandachtspunten-eerlijke-informatie-op-etiket.pdf>

³ <https://www.reclamecode.nl/uitspraken/aroma/voeding-en-drank-2022-00350/388692/>

⁴ <https://www.cambridge.org/core/journals/judgment-and-decision-making/article/consumers-can-make-decisions-in-as-little-as-a-third-of-a-second/9711447249D813E954260FDCA39E3C70>

In deze korte tijd kan geen enkele 'gemiddelde consument' een hele verpakking inclusief ingrediëntenlijst tot zich nemen.

- De Europese verordening Nr. 1169/2011⁵ bepaalt als algemene regel dat voedselinformatie niet misleidend mag zijn, met name niet ten aanzien van de kenmerken van het levensmiddel zoals eigenschappen, samenstelling, hoeveelheid of productiewijze. In het geval van deze Danio Romige Kwark Pistache is het de vraag of het product de toets op het vlak van productiewijze goed zal doorstaan.
- Sinds een aantal jaren onderzoekt de NVWA of er sprake is van misleidende etikettering. Bij inspecties naar de benaming, lijst van ingrediënten en de afbeeldingen van ingrediënten op een etiket constateert de NVWA misleiding bij ongeveer 30% van de etiketten⁶. Dus als een consument 10 boodschappen in z'n mandje doet, dan zitten er gemiddeld drie bij die wettelijk misleiden.
- Een gemiddeld huishouden in Nederland is bij benadering haast 2.000 euro per jaar kwijt aan voedingsmiddelen die wettelijk misleidend zijn⁷! En dan hebben we het nog niet eens over gevoelsmatige misleiding, of misleiding met claims en termen die nog niet zijn gereguleerd. Misleiding is een groot en structureel probleem. Foodwatch eist daarom dat de Nederlandse overheid misleiding strenger strafbaar stelt. Misleiding moet strafbaar worden gesteld met direct hoge boetes. Als consumenten voedselabrikanten ieder jaar 'spekken' met al die euro's, dan wordt het hoog tijd dat producenten en supermarkten gaan meebetalen aan dit economische verlies. Consumenten kunnen hun onvrede over misleiding kenbaar maken door mee te aan de online petitie van Foodwatch⁸.

---

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/NL/legal-content/summary/labelling-of-foodstuffs.html>

⁶ <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/consument/eten-drinken-roken/etikettering/publicaties/aandachtspunten-eerlijke-informatie-op-etiket/aandachtspunten-eerlijke-informatie-op-etiket.pdf>

⁷ <https://www.foodwatch.org/nl/onze-campagne-themas/onze-campagnes/misleiding-en-fraude/dit-kost-misleiding-jou-per-jaar>

⁸ <https://www.foodwatch.org/nl/onze-campagne-themas/onze-campagnes/misleiding-en-fraude/dit-kost-misleiding-jou-per-jaar>